

opdage omrids af den universelle opgave, som ikke blot omfatter mennesker, og prøve, bare prøve, efter evne overskud eller fortvivlelse prøve, selv om den er splittet op i del-opgaver, som hver især udgives for at være den hele og fanatisk bekæmper hverandre som camouflage for egeninteresser eller som fejltagelser, trods alt prøve os frem til en plads i den ene universelle opgave.

Thorkild Bjørnvig - "Delfinen" (1975)

HAR VI RÅD?

Her begynder vi i dag,
avis television vision,
begynder med noget som alle
for en gangs skyld
skulle kunne blive enige om,
selv Nixon med Nixon:
At giftige skylåg over Østamerikas større byer
og andre i verden
er et absolut onde.
Vi har haft magt til at afskaffe
den biologiske pest,
kopper, den sorte død, den spanske syge
og andre dødbringende influenzaer -
og har haft magt til at frembringe
den kemiske pest
i luft, vand og jord
(kun ilden går fri
og skal derfor blive den sidste).
Man føler denne nye pest som et onde
på linje med den gamle,
dog ikke så slem, mer overkommelig,
fordi vi jo selv har frembragt den.

Den kemiske pest,
stoffernes myldrende ædende græshoppesværm,
sorte mælkede mudrede hvirvler,
gullige svovlede slimhindeætsende røgstriber.
Ingen grund til panik, siger de rolige, de ansvarlige,

mere optaget af at analysere og paralyserer
følsomhedens adjektiver,
påvise at det er paniske invektiver,
mere optaget af sproget end af verden
og derefter omvendt.

Ingen grund til panik, siger de,
de der endnu har råd til
svømmebassiner og iltbeholdere,
biler og fly til sikrede områder,
steder hvor stoffernes pest
ikke raser endnu.

Ingen grund til panik, siger de,
som befriet for jordklimpens
alt for menneskelige engagement og tyngde
vægtløst svæver i afgørelsens,
kommunebeslutningens,
stats- og klodebeslutningens
ingenmandsland og kontrolrum.

Ingen grund til panik, siger de,
som alvorligt på menneskehedens vegne
har overvejet,
om vi har råd til en eneste art
mellem plankton og mennesket.

Grund til panik:
Har vi overhovedet råd til mennesket?

Hvem er forresten vi?

~~HUNGERFLY~~

~~Hungerfly brummende hen over skærmen
lavt gennem tropeluft, tæt biosfære,
hormonstof fra den snildrige læggebrod
snorlige sivende lagt over junglen,
brudstykke af et klodeselv-mord,~~

~~magthormoner i hjælmede hjerner,
snart svulmer de, revner og gror sig til døde,
som jungletykkningen, der binder regn
og skjuler alle slags dyr og mennesker.~~

~~Hungerfly brummende lavt over jorden,
ingen skygge mer over planlagte ørkner,
blot smuldrende vegetationer naglet
til korsskygger af de brummende hungerfly
på vej til nye bladskyggede landskaber.~~

TRÆERNE I BYEN

Det hed i gamle dage
at gården brændte ned,
hvis træet på tunet
asken blev fældet,
den store ask,
som sprang ud før eller efter egen
og derved spæde om våd eller tør sommer,
træet, hvis ane var livstræet
Ask Ygdrasil
med rødder i dybet, kronen i himlen,
føling med kilder og sole,
skyer, vandarer stjerner.
Men ét står fast,
at når de sidste træer i de store byer er ryddet
af hensyn til hvad: Lige gyldigt,
så er også den sidste sang sunget,
bølgeslag, træsusen længst blevet lydbånd,
naturen tv-billed og drøm,
skygger af paradys, skygger i Hades.
Så vil byen, hvor grønt
ikke mer findes
efter daggråt og neonnatflimren,
kun kende finalens farve,
flammens og blodets,
være et sten- og rustbjerg,
en askeflage
imellem rødt og rødt.

FORTVIVLET SPØRGSMÅL

Er jordens skønhed en ligegyldig drøm?
Tager ingen den mere alvorligt?
Utrætteligt har mit hjerte spurgt: Er vor drøm stærkere,
mere værd? Og hvad er dens indhold?

Skal polerne smelte, vandene stige og dække Himalaja?
Skal ilden opbrænde alle farver
før drømmen, vi drømmer, kan måle sig med den ældste,
bevise til sidst, at vort destruktive utopia
altså er stærkest?

ENERGIEN

Energy is the only life and is from the body

WILLIAM BLAKE

Det har altid brændt
rundt om på kloden.
Tørkeramte sletter og skove er blevet raseret af ild,
påsat af lyn eller ved menneskers snilde som forglemmelse,
drivende dyr og mennesker panisk foran sig.
Det har brændt på lejrpladser og ildsteder,
i huler, telte, hytter og huse,
og tynd røg er steget fra røghuller, skorstene.
Det har brændt i vulkanåbninger, smedier og værksteder,
skakter er åbnet til kul, og svær røg er hvirvlet fra ildløs og
voksende skorstene.
Skibe, teatre, biblioteker er brændt, kirker og borge, landsbyer
og byer,
og stråling er altid udgået, mer eller mindre, fra jordens
overflade.

Men nu er der taget hul på Jorden;
det er de flydende og faste stoffer under dens overflade,
sø som frigjort brænder og stråler,
brænder dybrodt eller usynligt luftflimrende om dagen,
ryger usynligt om natten,
brænder og stråler;

Theis Ørntoft - "Digte 2014"

I nat, i år
et sted imellem alle sine atomer
døde det man kaldte min mor.
Det siges at hun stadig sang mens de skar hende op.
Det siges at olien dryppede fra hendes lever.
Eller det siges
at hun faldt gennem dage og nætter
indtil floden på bunden
bar liget med sig ind i junglen.
Det siges, og det er sådan det bliver sandt.
Jeg betragter hendes skelet
inde i ravklumpen på natbordet
over tagene bliver himlen bleg.
Så kommer solen.

Under asfalten
ruller færehovederne
ned over de stejle skrænter
til fabrikken hvor mine børn
sidder og syr i sig selv.

For mig er samfundene døde.
Jeg tror ikke længere
det er et spørgsmål om forfinelse
men om afvikling.

Det er forvirrede tider, jeg skal fortælle om
det var tider, hvor intet skulle begrænse os.
Hver gang jeg ikke distraherer mig selv med ligegyldige gøremål
tænker jeg på apokalypsen
hver gang nogen udtrykker håb for det bestående
får jeg det fysisk dårligt.
Lad os sætte os her i skumringen og vente på
at revolutionen griber os.
Lad os sætte os ned med kviksølv i lungerne
og flyforbindelser i hud og hår
og læse breaking news
de sløjfer skøjtebanen i årets kommunale budget
hvad fanden er det for noget
de finder eftersøgt drabsmand inde i tv-stjernes barndomsminde
hvad fanden er det for noget.
Gik igennem en ærlig passage
et sted forleden
i en samtale måske.
Jeg har ikke længere nogen overordnet plan for livet
ud over at holde mig tæt på folk jeg elsker
jeg har fået nok af at bilde mig samfundene ind
jeg har fået nok af at fylde min mund med petroleum
og se boreplatformene komme sejlene
se dem skyde deres flammer op i mørket.

gere.

Jeg drømte at vi ikke længere fastholdt hinanden
i menneskelige former.
Jeg drømte at små tæger
sugede sig fast på sekundet jeg blev født i
så grundvandet på en fjern planet blev til blod.
Nu viser Eurosport tennis.
Nu skinner den nærmeste stjerne
ned over Sharapovas tredje matchbold
nu smører jeg mine lemmer med fugtgivende creme
og bevæger dem rundt i rådne økonomier
jeg er en blodbølge gennem kommende ørkner
jeg er et brownstone-hus i overgangen mellem hippie og disko
hjælp mig, er der nogen der hvisker
der vokser planter op gennem mine underboers halse
der vokser planter op gennem min etages gulve
men hvad vil du have jeg skal gøre ved det, siger jeg
og kigger forvirret ud gennem mine øjne
ud til askelandskaber der snart skal smeltes om
ud til befolkninger kvalt i forstenet honning
og mens jeg kigger ud gennem de øjne
mens jeg slår to æg i stykker og begår aftensmad
mens nogen præst lærer små børn at onanere
mens verden vælter ind gennem mine fem tsunamisanser
og ødelægger alt på sin vej
så skriger en stemme i min hals.
Og for enden af halsen sidder munden
tænderne lyser hvidt som måger om en rævegrav